

శుభమస్తు.

పట్టాభిరామశతకము.

రామాయణ కథా సంగ్రహము.

సీ॥ శ్రీజానకీమనోరాజవమార్తాండ కాసల్యగర్భసాగరశశాంక । త్రి
శిరమశీచాది త్రిదశారి సముదయమదకాల జీమూతవిదితపవన । ము
నిసతీశాపవిమోచనపాదాబ్జ పావనచార్మిత్ర పద్మనేత్ర । హరశరాసన
భంగ వరపతంగతురంగ పంక్తి కంధరగర్వపవనభుజగ । జలధరశ్యామ
శత్రుసంచయవిరామ । పరమకళ్యాణ నిర్జితపరతురామ । వరగుణస్తోమ
శ్రీపైడివాడధామ । రాజసుత్రామ పట్టాభిరామనామ॥ ౧.

పనుధలో శ్రీపైడివాడనివాసుండు ఘనయశోయుత్తులైన గాల్గ
పాటి । నారాయణామాత్యనండనుండగు పెద్దిరాజుకానొకనాటి రా
త్రివేళ । బవళించియుండి స్వప్నంబున శ్రీరామ మందిరమందు నింపొం
దదాను । శ్రీమీర బట్టాభిరామయంచును నొక్క శతకంబు జదివినగతి
జెలంగి । మేలుకొని రాము నెడలోన గీలుకొల్పి । పరగమయనాడు నా
తోడ బల్కెనిట్లు । పరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ । రాజసుత్రామ ప
ట్టాభిరామనామ॥ ౨.

తోలేటివంశాద్భితుహినాంకు డైనట్టి భాగేశ్వరునకు సుబ్బమకు
నగ్ర । సుతుడనై రసికుడౌ సూర్యనారాయణమంత్రి కిగ్రజుడనై మహి
జనించి । ధారుణిలోన సీతారామయాభ్యుచే విలసిల్లి యాంధ్రకవిత్వ
మందు । పరిచయుండవుగాన బట్టాభిరాముని కథ నొక్క శతకంబు గా
రచింపు । మనినచింపంగ సంతసమందిసేను । బొల్పుగా నల్లనర్పంగ బూ
సుకొంటి । పరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౩.

వనజసంభవుపాదవనజంబులకు మొక్కి వనజనాభునకు వందన మొనర్చి శంకరు గీర్తించి శారదాంబను గొల్చి హరిరాణి గొనియాడి గిరిజ బాగడి । సూర్యచంద్రక్షితీసుతసామ్యగురుశుక్రశనిరాహుకేతుల వినుతిజేసి గణనాభునకుభక్తి బ్రణమిల్లి గురుపాదకమలంబులెడనిల్చి కవులకెరిగి । తావకాంతము సుధాధారలూకు । నీవతకం బాపన్చెద జత్తగింపు వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౪.

దశరథపుత్ర మందర వర్ష దళనేత్ర పాకాగమిత్ర సీతాకళత్ర సర్వలోకాధార సాగరగంధీర నగరాజవిభధీర నిగమసాని, దిననాథసుత పాల దివిజాటవీకీల జననమతాలోల కనకచేల వనసూర్యాయతహాప మహితబలాతోప వనజ్జ్వలంబీప వరకలాప । భక్తప్రముదయసురభూజ భానుతేజ వివిధసతగణాంబోష పీతదోష । వరగుణస్తోమ॥ ౫.

పాలకాంక్షము.

భానుశీతలమందు వరకంఠఘటకన్య ముఖరానవులు సర్వమున సురాని నొందితాపసుల బాధించి సారాంగినానందయమును బెంపించి యున్చు । భంగంబు లొనరించి పరినిర్మూలు నయించి దేవలోకమున నమకెదుటేలేక వనసూర్య దీప్తి నవరగర్వముననిల్చి పురుషోత్తమతాత్కాన్యములనొనర్చి దేవతానికి మెల్ల రాచవభవుని ముందు నడికొని వైకుంఠమునకు జనిరి వరగుణస్తోమ॥ ౬.

హరినిగల్గనిసర్వసురలతోడ నబంధు సాష్టాంగమొనరించి నన్ను తిరించి పాలస్త్వలొనరించు బాధలెరింగింప హరివాసికీర్తిని యానతిచ్చె భవిలోన దశరథభూపాలకునకేచు బుత్రచతుష్కమై పుట్టువాడ । మీసూర్యములతో మేదిసీతలమందు సమయెల్లను గవులై జనింపు । డిందిరా దేవి సీతనా నిల జనించు నప్పబాక్రూరదనుజుల నడతు ననియె వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౭.

శ్రీవరుం రానతిచ్చినయపాయంబున కంభోజసంభవుం డమరవరుడు మొదలైనసురలెల్ల ముడమండి తన్ని యోగంబున భవిలోనగల

నమస్తే! వసుల వైలంబుల వానరభట్టాక సముదయంబై మహాశ్వర్ణమొ
ప్ప! సత్వసంపన్నులై జనియించి కామరూపంబులుగల్గి ప్రభాకరోప! మానులై
కార్తికేయసమానశౌర్య! ధుర్యులై యుద్భవించి రవార్యము
గను! వరగుణస్తోమ శ్రీహైదివాడధామ॥ ౮.

ధానువంశతుమాపతియైన దశరథజాయాత్రితయగర్భజలనిధు
లను! లలిమీర శ్రీరామ లక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న నామముల బొందు
గ జనించి! వేదవేదాంగకోవిదులై ధనుర్వేదధర్మశాస్త్రాదివిద్యలు గ్ర
హించి! సామజతురగశిక్షాక్రమంబులెరింగి యుపసీతులగుచు గురోప
దిష్ట! కర్తృలొనరింపుచుండ నక్కొలికముని యొకడినంబున వచ్చే న
యోధ్యజీర! వరగుణస్తోమ॥ ౯.

మునిరాగ దశరథజననాయకం డంత సకలభృత్యామాత్యస
హితుడగుచు! నెదురుగాగొంతదవ్వేగి మానీంద్రునివెంట దోడ్కొనివ
చ్చి వినయమొప్ప! నస్యపాద్యము లిచ్చి యర్హాసనంబుసం గాసీను
గావించి హస్తయుగము! ఫాలంబునంజేర్చిభక్తిదీపింపంగ మ్రొక్కిమహా
త్సాహమున మునీంద్రు! గాంచిమదిలోన గుతుకమగ్గలముగాగ! బల్లె
నీరీతి వినయసంభాషణముల! వరగుణస్తోమ॥ ౧౦.

గాధినండన మామకగృహముసీరాకచే బవిత్రంబయ్యె షీతినినే
ను! ధన్యుండొనై సంతసమొప్పమీరు నాకడకు విచ్చేసిన కారణంబు!
దయనెరింగింపుడీ తప్పకుండనొనర్తు నెనగసతతనమంది మునివసుండు! జ
ననాధుతోడ నిట్లనియె నోభూమిశ వినుము నే వచ్చిన విధమునీకు! వి
వరముగ విన్నవించెద నవధరింపు! మనుచు జెప్పంగ దొడగె నమ్మనివ
రుండు! వరగుణస్తోమ శ్రీహైదివాడధామ॥ ౧౧.

జననాథ నేనొక్క జన్నం బొనర్పగా గడగితి దాని విఘ్నంబొన
ర్ప! నీచాత్ములైన మానీచసుబాహ్వది దానవవీరు లుద్ధండులగుచు! గా
చుచు నున్నారు గావున దత్త్రేతురక్షణార్థంబు శ్రీరామచంద్ర! సౌమి
త్రులనుబంపు జన్నంబు తుదముట్టు నిందుకించుకసంశయింపవలదు! త్వ

రగబంపు మటన్న నాదశరధుండు । మదిని దిగులొంది పల్కె సమ్మాని
తోడ । వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౧౨.

ఓహూనివర్య శ్రీరామలక్ష్మణు లతిబాల్కులు శరముచాపంబు
సంకు । సంధింపలేరు రాక్షసుల స్పృహ వధింప జాలుదు రిదిగాక సమరమె
పుడు । గన్నులతోనైన గాంచియుండగలేదు కావుననిప్పుడు మీవెనుక
ను । సైన్యంబుతోడ నే జనుదెంచి యజ్ఞరక్షణజేతు ననగ నాగాధినుతు
డు । మందహాసంబు జేసి యామానవేందు॥ గాంచి వచియించె నీరీతి
ఖండితముగ । వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౧౩.

రాజశేఖర యజ్ఞరక్షణం బొనరింప నిలరామలక్ష్మణేశులకుద
ప్ప । నొరులెవ్వరికినైన గొరరాదు సీష్ట్యు పుచ్చకయున్న నిప్పుడశేపింతు
ననగ నాదశరధజననాయకుడు మహాభయచిత్తుడై మారుపల్కెనోడి ।
ఘనుడైనయన్వసిస్థుని దిక్కుజూడంగ నతడు త్రికాలజ్ఞు డగుటజేసి । వే
డ్కుదశరథమేదినీవిభుని గాంచి । విమలమతి స్థితి కడురహస్యముగ బ
ల్కె । వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౧౪.

రాజేంద్ర వినుము శ్రీరామచంద్రుండొదినారాయణుడుగాని న
రుడుగాడు । బ్రహ్మచేబ్రాహ్మింప బడిరాక్షసులదుర్గంప నవనిలోమనుజుడై
యవతరించె । నిదినిక్కువంబింక నీకొళికునివెంట సామిత్రితోడ శ్రీరా
మచందుర్గి । బంపుమాతనికేమి భయములేదనియుపదేశమిచ్చిన ధా
రుణీశుడలరి । కొళికునిజూచి మీయాజ గడువనెంత । వాడననిపల్కె న
పుడు భూవల్లభుండు । వరగుణస్తోమ॥ ౧౫.

గురుడాసత్పితృ స తేరగున ధశరథత్వపతి నిన్ను లక్ష్మణునిబంప
బాణాసనంబులు దూణీరములు దాల్చి మందహాసముఖారవిందులగు
చు । జననీజనకపాదవనజంబులకు మొక్కి వేడ్క నరుంధతీవిభునకెరగి
కొతూహలంబొప్ప గోళికునెనువెంట నరిగియాతడొనన్న యజ్ఞ వాటి ।
జేరనేతేర నమ్మునికేఖరుండు । బ్రీతినినుగాంచి పల్కె నీనీతిగాను । వరగు
ణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥

అవనీశతనయ నే నవనదీక్ష వహింతు నీవునీతమ్ముడు చేవమీర! రాక్షసవరులిందు రాకుండగాగాచి యుండుండనుచు నయ్యోగీవరుడు! మునులతో బుద్ధిక్యమూహంబుతోడదా హోమంబు నేయచు నున్న తరిసి! దాటకయనెడి నిశాటిదా ఘోరరూపంబుతోరాగ జాపంబునం దు! బెడిదమగుబాణమొక్కటి తొడిగి దాని! శిరము ధర గూల్చితివి కాదెసురలువాగడ! వరగుణస్తోమ శ్రీవైడివాడధామ॥ ౧౭.

పరువడియపుడు సుబాహుమారీచాది త్రిదశారు లగణితదివ్యశ స్త్రీ! వరములుదాల్చి భాస్వద్రత్నభూషణభూషితులై మహాభీషణము గ! వచ్చినిన్నొద్దువంగ నచ్చెరువొప్ప విల్లెక్కిడిబల్తూపు లొక్కమొగి ని! వెననేసి తత్సైన్యవిసరంబునుగ్గాడి వారక ఘనమైనమారు తాస్త్రీ! మేయ మారీమ డప్పుడు తోయరాశి! బడి సజీవితుడై భీతి బరచె గాడె! వరగుణస్తోమ శ్రీవైడివాడధామ॥ ౧౮.

తివిరి సుబాహుని దీప్రబాణములచే శమనువీటికిబుచ్చ జన్నమ పుడు! మునిపఱినిర్విఘ్నముగ నొసర్చి ప్రమోదమానమానసుడయి మరియమోఘ! దివ్యాస్త్రీచయ ముపదేశమిచ్చి కుతూహలంబున మి ధిలాపురంబునకును! నినులక్ష్యణుని దోడికొనుచునేగుచునుండ మార్గ మధ్యంబున మానిసతికి! శాపమోక్షణమొసరించి జనకపురికి! నేగుడెంచితి వస్వ డయ్యోగితోడ! వరగుణస్తోమ॥ ౧౯

లక్ష్మీసరోజాక్షి లంకాపురంబందు దమ్మిపూవున బుట్టి దశము ఖునకు! గన్పింపగా బంక్తి కంఠుండు శంకించి విబుధాజ్ఞ నామెను బెట్టె నుంచి! జలనిధిలోవైవ జయ్యననాపెట్టె నెట్టననీవల గట్టుజేరి! క్రమము గానది మహీగర్భమందున జొచ్చి యాండంగ మిధిలేశు డొక్కనాడు! జన్నమొసరింప భూమిని దున్నబనుప! కంగుమని మండసంబు నాగట నుదాకె! వరగుణస్తోమ శ్రీవైడివాడధామ॥ ౨౦.

హాలికులెల్ల సత్యదృఢతచిత్తులై మెల్లన నాపెట్టె బెల్లగించి! జన కుని కర్పింప ఘనమోదమునదాని తెరచి చూడగ నందు మెగుపులేగ!

లీలబ్రకాశించు బాలిక నీక్షించి ప్రేమచేగొనిచని పెంచుచుండఁ బాలి
కామణి శుక్లపక్షుడు చాకరుచందంబుగా వృద్ధి బొందుచుండఁనప్పుడబ్బ
లికకు వివాహం బొనర్చు తనమనంబున దలచె నాజనవిభుండు! వరగుణ
స్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౨౦.

ఒప్పుగా దనయింట నున్న శంభునిశరా సనమెక్కువెట్టిన ఘనబ
లునకు! నైదేహినిచ్చి వివాహంబొనర్చెద ననుచు షడ్బాణసంఖ్యాకదే
శ. ముల జాటనంపిన ముదమొప్పసర్వరాజన్య లేతెంచిరి జనకపురికి!
శుభముహూర్తమునందు సభజేసి జనకుండు శివుకార్తుకంబు భూధవుల
మ్రోల! నుంచుడనగను పదివేపు రురుబలాధ్యు! లైనజనములు గొని
వచ్చిరచటికపుడు! వరగుణస్తోమ॥ ౨౧.

ఆశరాసనము సర్వావసీనాథులు గనుగొని యాశ్చర్యకలితుల
గుచు! నలునిటు గదలింప నైనశక్యముగాక నిశ్చేష్టులైయుండ నీవులేచి!
కౌశికుననుమతి గార్తుకంబునుబట్టి యెక్కిడబోవంగ నక్కజముగ! గ్ర
మ్మన నక్కార్తుకంబుమధ్యకు మూడు ముక్కలుగాగ బల్వెక్తసంబు!
జెందిరాసభగల నృపు లందరపుడు! పూనిగురిపించి రమరులుసూనవృ
ష్టి! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౨౨.

సంతోషమొప్ప నాజనకమహారాజు మానితోరామలక్ష్మణులు
వచ్చి! సవనంబుగాచుట వివిధాసురావలి నొంచుట మిథిలకేతెంచు
చుండి! ఘనశిలయైయున్న గోతమసతిశాపమోక్షం బొనర్చుట మోద
మలర! గంగాధరునిచాపభంగం బొనర్చుట భూమిజయగుసీత రామున
కుసు! ముదముతోనీయదలచుట మొదలు వార్త! లెల్ల దశరథునకు
వ్రాసె నుల్ల మలర! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౨౩.

వలనొప్ప జనకుండు నాసినశుభలేఖ విశదంబుగా జూచి దశర
థుండు! బంధుమిత్రామాత్యభామినహితుడై రథతురంగాళితో మి
థిలకరుగ! జనకుండువారల సన్తానమొనరించి ప్రీతిమీరగ నీకు సీతని
చ్చి! తనతనూజాతయై తనరునూర్చి శను సౌమిత్రికినిచ్చి కూర్చినివా

మా మొనరగావించి మరి తనయనుజనుతల | భరతశత్రుఘ్నులకు ని
చ్చెబ్రమదమొప్ప | వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ || ౨౧.

ఈరీతి జనకుండు గూరిమి గన్వకాదానంబు లొనరించి తగినమే
టి కానుకలర్పించి ఘనముగా నంపింప బెండ్లికూతులవెంట బెట్టుకొను
చు పరువడి సాకేతపురికేగుచుండంగ సర్వభసం బొప్పంగ జామదగ్ని |
యెదిరింప నాతని మదమడంచి సురాళి వొగడంగ సాకేతనగరమున
కు | వెలయగా జేరితిని మహావిభవమొప్ప | గడగెరచియించితిని బాల
కాండమిద్ది | వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ || ౨౨.

లయోధ్యాకాండము.

దశరథమేదిసీతలనాయకుడు నీన్ను శ్రీమీర బట్టాభిషిక్తుజే
య! మది నూహజేసి నస్తుగమొప్ప నేబదియారు దేశములలు ధారుణీ
శులకు సర్వబంధువులకు శుభలేఖలు ప్రియమార వ్రాసి పంపించి మరి
యు! నానూడే బురమలంకారంబు గావింప నుత్తరువిచ్చి శ్రీయతముగా
గ! స్వర్వదీతోయములు మరి సస్తసాగరోడకంబులు దెప్పించె మోద
మలర! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ || ౨౩.

బంధువర్గము బిల్వ భరతశత్రుఘ్నుల పంపించి సకలమహర్షి వ
రుల | గ్రానిరాగవిచ్చిల బనిపిసువేదికల్ నిర్మింపజేసి పన్నరుమతియు |
గహ్వరైచందనకస్తూరికాకుంకుమాదినస్తువు లెల్ల నమర గూర్చి | గా
యకపారాణి కశ్యేణిసర్తక వైణిక సత్కవీశ్వరులకెల్ల | వార్తలనువేడ్డ
నంపించి వసుమతీశు! డతిసము ల్సహమనమది నలరుచుండె | వరగుణ
స్తోమ శ్రీపైడివాడధామ || ౨౪.

ఆసమయంబునం దారాజుపత్నియకా కై కేయికడదాదిగావసం
చు! మంధరయనునది మనుజేశు డొనరింప గడగుపట్టాభిషేకప్రయత్న |
మెల్ల గన్గొనితనముల్లె పోయినరీతి గడువడికై కేయి కడకుఁబోయి | తల్లి
రోవినుము నీ ధవుకునేటిదినంబు శ్రీరాముబట్టాభిషిక్తుజేయ | నిశ్చయ

ముజేసినాడింక నీనుతునకు । నేమిలేదాయె ననిమరి యిట్టులనియె! వర
గుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౨౯.

రామచంద్రునకు సీరాజ్యాభిషేకంబు జేసిన భరతుండు దాసవృ
త్తి । నుండంగవలయు నయ్యుర్విజాపతికడ గావుననిపుడు శీఘ్రముగ నీ
వు! నీపతికడకేగి సీకాతడిచ్చిన వరములిప్పుడువేడ వలయునమ్మ! వలనొ
ప్ప బదునాల్గు వర్షముల్ రాముండు వనవాసమున కొగి జనుట యొక
టి । భరతునకురాజ్యమిచ్చుట పరగనొకటి । కోరుమనిబోధజేసె దా
గుహకమున! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౩౦.

దాదిమాటలకు సమ్మోదమాననయయి కైకేయి దశరథు గదిసి
పల్లె । నాథమీ రలనాడు నాకిచ్చినవరంబు లిప్పుడు వేడెద దప్పకుండ!
దయసేయుమెట్లన్న దపర సీరాజ్యంబు నచ్చుగాభరతుని కిచ్చుకొకటి ।
పరగచతుర్దశాబ్దములు శ్రీరాముని బహుతరాటపులకు బంపుటొకటి!
ప్రకటమొప్పగ నిట్టివరద్వయంబు । వేడ్కనిమ్మన భూపతి వెరపుజెందె!
వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౩౧.

కైకేయి జూచి భూకాంతుడిట్లనిపల్కె దరుణిరోయిట్లాడ దగు
నెనీకు! నగ్రజన్మునకు రాజ్యాభిషేకము సేయ ధర్మంబుగాదె యీధరణి
లోన! ధర్మం బెరింగినదానవు నీవిట్టు లనగూడదనగ నవ్వనితవిభుని! గ
నిపల్లెనీవట్లు కావింపకుండిన దేహంబువిడుతు సందియములేక! యనగ
దశరథు డెదలోన నదరి మారు! పల్కగానోడి ఖన్నుడై పవ్వళించె! వ
రగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౩౨.

శ్రీరామ నీవుతండ్రికి మృక్కునేతెంచి ఖన్నుడై పవళించియున్న
వాని! గనుగొని భయమండి కైకేయి నడుగంగ జరిగినచర్యను సరభస
మున! జెప్పిన సంకోచచిత్తుండవగుచును జనకునిబోధించి జనకజాత! స
హితుండవగుచు నాశ్చర్యమొప్పగ వల్కలాంబరంబులుగట్టి యాత్మ
ణంబ! విపినముల కేగదలచిన వినిసుమిత్ర! పట్టి మీతోడ దానును బ
యనమయ్యె! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౩౩.

జానకీలక్ష్మణసహితుండవై నీవు వల్కలంబులు దాల్చి పరవిభూతి । యొడలనలంది కెంజడలల్లి ముడిగొల్చి తల్లులకును బ్రణమిల్లి తండ్రీ ! కెరగి పారజనాభి పురపుర బొక్కంగ పురినిర్గమించి యత్యురతరముగ । గుతుక మెలర్పంగ గుహుని గన్గొని గంగ దాటి యవ్వల జిత్రకూటమునకు । జేరగా నంత దశరథధారుణీశు ! డమితశోకముచే దివి కరిగెనపుడు ! పరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ 3౪.

భరతు డయోధ్యకు బరతెంచి జరిగిన వర్తమానము విని వగల బాగిలి । తండ్రికి నపరకృత్యంబులు గావించి తల్లినిదూరి తత్క్షణమునందే ! బంధుమిత్రామాత్యవరులతో సింధుర స్యందనహయభట సముదయంబుగొని శీఘ్రముగ జిత్రకూటంబునకువచ్చి నినుగాంచి నీపదవనజములకు ! నెరగి దశరథ మరణంబు నెరుగజేసి ! తిరుగవిచ్చేయుమనుచు బ్రార్థించెగాదే ! పరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ 3౫.

భరతు సేచేదండ్రమరణంబువిని నీవు సామిత్రియును శోకసాగరమున ! ముగ్ధియప్పడు స్నానములుజేసి తండ్రికి నౌధ్వీకకృత్యంబు లాచరించి । కైకేయిపుత్రుని గాంచి మేమిప్పడు పురికిరామిక నీవు బోయి ప్రజల నయమొప్ప బరిపాలనము సేయుమన్న ను భరతు డందుల కిష్టపడకతాను ! జడలుధరియించి మీతోడ నడవులకును ! వెడలివత్తునటంచు బల్కిడినిబల్క ! పరగుణస్తోమ॥ 3౬.

పరమమోదంబున భరతునిబాడగాంచి గురునాజ్ఞ మీరంగ గూడదిప్పు । డమరజతుర్దశాబ్దములు మౌనుల సేవ లొనరించి వెనుక నయోధ్యకేగు దెంతునటంచు బోధించియాతడు గోర నీపాదుకలొసంగి నిరుపమాన ! వాత్సల్యమొప్పంగ వానికి సెలవీయ భవదాజ్ఞ మీరక భరతుడరిగి ! తానుజడలునువల్కముల్ దాల్చిమిగుల ! మోదమొప్ప నందిగ్రామమున వసించె ! పరగుణస్తోమ॥ 3౭.

అనుజుండు నీవు నయ్యవనిజాసహితులై చిత్రకూటము బాసి యత్రిమాని । యాశ్రమంబునకు బో నమ్మునీందుడు బ్రీతినాతిధ్యమొనరిం

నచటనిలచి యుండంగనననూయ నిండువేడుకతోడ ధారుణీసుతకతి
గౌరవమున । దనరపతివ్రతాధర్మంబు లుపదేశమిచ్చిన నారేయినిచ్చ
మీర । ననుజుతో ధార్యతోడుత నందునుంటి కాదె తగనయోధ్యయ
నెడి కాండమిద్ది వరగుణస్తోమ॥ ౩౮.

లరణ్యకాండము.

మరుచటిదినమందు మానీంద్రుచేనాజ్ఞ గొనిదండకారణ్యము
సకువచ్చి తన్నివాననుతా తాపసోత్తములచే నాతిభ్యమునుబొంది య
టవిరాధు । జంపి శూర్పణఖ నాసాకర్ణములుగోసి ఖరదూషణాది రా
క్షసులద్రుంచి పణాశాలకువచ్చి స్వర్ణామృగంబైన మారీచుబరిమా
చి మహిజనచట । రావణునిచేత గోల్పడి తావకాను । జన్మతోగూడి
చిత్తంబు చంచలింప వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౩౯.

కొలకులవనుల నికుంజపుంజంబుల గిరిగవ్వారంబుల ధరణీసుత
ను । వెదకుచుజనిచని విహగేంద్రుడగుజటాయువు గాంచి వానిచేనుర్వి
జాత । ననురకులాధీశు డగుడశాస్యుడుగొంచు నేగుచుండగవాని నెది
రితాను । యుద్ధంబునర్చుట నుద్ధతుడౌ దైత్యవిభునిచే నెరకలు విరుగుట
యును శీఘ్రగతినంత దైత్యుడు నీతగొంచు । లంకకేగుట వినీసివులత్తు
లుడును వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౪౦.

ఆజటాయువునకు నగ్నిసంస్కారంబు గావించివానిస్వర్గమున
కనిచి । దనుజుండు జనకజ గొనిపోయెనని యతిగోపలజ్ఞామనస్తాపములె
డ ! బెనగొనగా సోదరుని వెంటదోడ్కొని వనములు దిరుగుచు జనికబం
ధు । డనువాని శాపముక్తునిజేసి శబరికిమోక్షంబొసంగి మీరాక్షణం
బు పావనంబైన పంచాసరోవరంబు । గాంచితిరిమీర లారణ్యకాండమి
ద్ది వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౪౧.

క్రీష్ణింధాకాండము.

పంచాసరోవరోపవసంబుచను విహరింపగా మిమ్ము సుగ్రీవుడవు
డు । కనుగొనిభయముచే ననిలపుత్తునిజూచి పల్కెనీరీతి నాభానుసూ

తి । గనుగొంటివేవారి నినచంద్రులనుబోలి యున్నారపీరెవ్వ రొక్కొజ
డలు । ధరియించినారు హస్తంబుల బాణాసనంబులు పట్టిరినాకుజాడ ।
వీరలవ్వాలిబంపిన వేషభారులనుచుసం దేహముదయించె ననివచించె ।
వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ర౨.

రవిజునితోడనా పవనజుడిట్లు వారలబరికింప వాలిదూత । ల
నుచుదోపదు నాకు ఘనులగు రాజుషివర్యులగతి నున్నవారువీరు ।
సందేహమేలనే జనివారలెవ్వరో సాకల్యముగవారి చర్యలెల్ల । గనుగొ
నివచ్చెదననిపిప్పి భిక్షుక వేమంబుదాల్చి యావుతుచరుడు । మిగులవిన
యంబుతోడను మిమ్ముజేరి భక్తిబ్రణమిల్లి తానిట్లు పల్కెనపుడు । వర
గుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ర౩.

దేవ మీరెవ్వరో శ్రీవరచార్యతీషసులరీతిగ నున్నవారలిట్లు । జ
డలుధరించి యాయడపులవిహరించు కారణంబెద్దియో కరుణతోడ ।
వినిపింపుడంచును వినయంబుతోవేడ గపివరుతోడలక్ష్మణుడుపల్లె । సూ
ర్యవంశాంభోధి సోముడౌ దశరథరాజపుత్రులము శ్రీరాముడౌత । డతని
తమ్ముడలక్ష్మణు డంచునన్ను । నయ్యపంపునవచ్చితి మడవికనియె । వర
గుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ర౪.

మరియునిట్లనియె లక్ష్మణుడువాయుజునితో నీరీతివనికిమేషేగు
దేర । ఖరదూషణాదిరాక్షసులు రామునెదిచి మిడుతలుదావాగ్నిబ
డినరీతి । నిహతులైరంత సీమిహిరాన్వయాంభోధి చంద్రునిజాయయా
జనకసుతను । దశకంధరుడుమహోద్ధతి నెత్తుకొనిపోవ వికలచిత్తముల ని
వ్విసినమందు । దిరుగుచుంటిమనంగ వానరవరుండు । కటకటంబడిమరి
యు దానిటులబల్కె । వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ర౫.

దేవ భానుజుడు సుగ్రీవుడ స్థిరాజుగలడాతడగ్రజువలనిభీతి । నీ
ఋశ్యమూక మహీధరాగ్రమ్మునందుండె నాతనిసచివుండనేను । వాయు
సూనుడనాంజనేయాహ్వయుండను మీతెరంగారయ మిగులవేడ్క ।
నాతడునన్ను బొమ్మన్న సుత ఘోష దావకదర్శనార్థంచటికి । వచ్చినా

డనుమీకు నవ్యనజమిత్ర । పుత్రునకుసఖ్యమొనగూడు భూషవర్య । వ
రగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౪౬.

ఇట్లుచెప్పితా నినసూనుకడకేగి వారకమీసవిస్తార మెల్ల । నె
రిగించియాతని నిమ్మగాదోడ్చి మీసన్నిధినినిల్ప మిత్రజండు । భక్తి
తోసీపాదపద్మంబులకు మ్రొక్కి శరణుజొచ్చితిన్న బరమముదిత । చి
త్తుడవై వానరోత్తమునాలింగనంబొనరించి ప్రియంబెలర్ప । నచటరమ్య
ప్రదేశమందధిపసించి యుండనీతోడబల్కె మార్తాండసుతుడు । వరగు
ణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౪౭.

శ్రీరామచంద్ర సుస్థిరమానసుండవై వినవయ్యనేజేయు విన్నపం
బు । నాకగ్రజండును పాకారిపుత్రుండు నగువాలి । మిగుల నన్యాయము
గను । నాపత్నిగైకొని నన్నుజలపగడంగ వానితోబోరాడ వశముగాక ।
నామంత్రివరులతో నగరంబువెల్వడి ఘనమైన ఋశ్యమూకంబు జేరి ।
యంటినాతడు వెదకుచు నుండునెపుడు । నిన్నగముజేర డొకశాప ము
న్నకతన । వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౪౮.

తపనజుడిగ్లు విన్నపముజేసిన నతికృపతోడ నప్పడాశీశనరుని ।
గనుగొనిచింతింప గా నేలవాలినొక్కమ్మున దున్నినిన్నా పురంబు । నకు
రాజుజేసేదనకముబోనిడుమంచు నీవానతిచ్చిన నీరజాప్త । సుతుడునంత
సమంది హితమతి సీపాదపనజంబుల కనేకవందనములు । చేసి కరపద్మ
ములుమోడ్చి శిరమునందు । జేర్చివిన్నపమొనరించె జిత్తమలర । వర
గుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౪౯.

రవివంశదుగ్ధాభిరాకానిశాకరా వినమొకనాడు పావనిమొద
లగు । నామంత్రిముఖ్యులౌ నల్వగులకపులతో లలిఋశ్యమూకజైలంబు
నందు । నేనుండగానొక్క దానవుండురువడి గగనమాగ్గమున వెక్క
సముగ్గాగ । కలకంఠకంఠ నొక్క తెను రథంబుపైనుంచి దోడ్కొనిపోవు
చున్నతరిని । మగువతనచేలమున దన నగలుముడిచి । సరవినామోగిల
నామూటజారవిడచె । వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ ౫౦.

నాతియారీతిగానగలు జ్ఞానగనైచి కనుగవయందశు) కణము
 లూలుక । హారామహాలక్ష్మణారారె కావరే యనిశోకవాధిలో ము
 నుగుచుండ । నాదైత్యదురువడి నాసతీమణిగొంచు లంకదిక్కునకేగె శం
 కలేక । యాభూషణములు సయ్యననేను డాచితిసనిచెప్పి నీకుసమర్పణం
 బు । సేయగాగాంచి మదిసీపు చింతిలంగ । సనునయాలాపముల దేచి
 యిసజు డనియె । వరగుణస్తోమ !

గౌ.

అర్కకులేశ మీ రానతిచ్చినరీతి వాలిజంపితిరేని వసుమతీజ ।
 నెదుకంగ ఎనరపీరుల నంపించి భూభూవస్వగాఢిభువనములను శో
 ధింపజేసి యెచ్చోటనున్నను దెచ్చిమికర్పణ మొనర్తుబ్రా)కటముగ ।
 ననవినిసంతోష మడరనుగ్రీవుని దటుకునసీపు కాగిటనుజేర్చి । తప్పకుం
 డంగ వాలి నంతకునిపురికి । ననువుదునసంగ మరియు సయ్యనజుడనియె
 వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥

గౌ.

వాలిమహాబలవంతుడాతనిజంప నవనినెవ్వరికి సాధ్యంబుగాదు ।
 కావున దుందుభిఘనకలేబరమొక్కచేతను నీవెత్తి చిత్రగతిగ । నేడు
 తాళంబుల నేకబాణంబుననుర్విని బడనేయనోపితేని । ఘనబలుండైన
 వాలినిజంపగవని నామానసమ్మున నమ్మువాడ । ననగనారెండు కార్యం
 బులాక్షణంబ । యశ్రమంబుగజేసితి వార నీవు । వరగుణస్తోమ శ్రీపైడి
 వాడధామ ! రాజసుత్రా)మ పట్టాభిరామనామ॥

గౌ.

అంతసుగ్రీవుండు సంతోషమొప్పంగ నినులక్ష్మణునివెంట గొని
 రహస్యముగ నేగి కిష్కింధ పొంతగ్రాణెడుతోట యందలియొకచెట్టు
 క్రిందమిమ్ము । గూమణండజెట్టితా గొబ్బునజనివాలి నగరువాకిటనిల్చి
 గగనమదర । సింహనాదముజేసి చివ్వకురమ్ముని వాలినిబిలచిన గాలరు
 దు) । డనగనవ్వాలి బిరబిర నరుగుదేర । నిరువురుబెనంగుచుండి రహీన
 గతిని । వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥

గౌ.

వారిష్టుపెనగగొ)వ్యాడిశరంబు చాపంబునసంధించి పటరయ
 మున । శాఖామ్మగేందు)నక్షము నీవు గురిజేసియేసిన బెనుమంటలెగ

యవాని । యరమందుగాడంగ నుర్వీధరమరీతి నవనిపైనొరిగి గతాను
డయ్యె! సంతసుగ్రీవుండు సంతపిచ్చిత్తుడై నినుగొనియాడంగ నిర్జరాభి!
కుసుమవర్షంబు లవనిపై గురిసిరపుడు! దుందుభిధ్వానములు దిశల్ గ్రం
దుకొనియె! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ గీ.గి.

తరువాతవారికి దహనాదికృత్యముల్ సల్పిసుగ్రీవుండు సంతస
మున! దావకపాదసందశణనంబానరింప మిత్రజుతోడ సౌమిత్రి సంపి!
ముదమొప్పగపిరాజ్యమునకు నర్కజునభిషిక్తునిగాజేసి శ్రీదలిర్ప! మరి
యునవ్వాలి కుమారుడం గడు నప్పడనువొంద యావరజ్జ్యాభిషిక్తుజే
యనియమింప నతడట్లుచేసివచ్చె! సంతసుగ్రీవుడెదలోన సంతసించె! వ
రగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ గీ.ఓ.

అపుడు వర్షాకాలమగుటను రవిజుండువేడ్కమీసోనిట్లు విన్న
వించె! దేవయిన్వాష్ణిక కదినములేగినవెన్న వేడ్క పృథ్వీసుతా న్వేష
ణంబు! సేయంగ వానరసేనలగొనివచ్చి యఖిలదిక్కులకు సేనస్తుపువా
డ! ననగమోదించి నీవనుజునితోగూడి దడయకమాల్యవంతంబు జేరి!
చింతచేనుండు సంతహేమంతముతువు! రాగ రవిజుడు రామి కాగ్ర
హమువాడమి! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ గీ.ఓ.

ఘనబలుండగులక్ష్మణుని బంపనాతడుగ్రమున గిష్కింధాపురం
బుజొచ్చి! భానుజగన్గొని పరుషోక్తులాడంగ మిక్కిలిభయమంది మిత్ర
జుండు! సవినయమొప్పంగ సౌమిత్రిబూజించి కపిబలంబులతోడ గదలి
వచ్చి! భక్తితోమీపాదపద్మగుబులకు మ్రొక్కి చేతులుజోడించి శిరము
నందు! జేర్చివినయవిధేయుడై చిత్తమునకు! నింపుబుట్టంగమరియు దా
నిట్టులనియె! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ గీ.౮.

అపరాధిగాను మహాప్రభూ వానరసేనరమ్మని వర్తమానమంపి!
తత్సేనవచ్చునందాకగురీక్షింప దడవయ్యెగానజత్తమున గినుక! విడచి
పోవుమటంచు విన్నవంగొనరింప నారవిపుత్తుని గారవించి! సీతను
వెదుకంగ శీఘ్రంబుగా వానరులబంధునీవంచు బలుకుతరిసె! భూమి

యీనినకై వడి భూరిసత్పు లైనవానరులరుదెంచి రద్భుతముగ | వరగు
ణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ | గ౯.

ఇత్తైరంగున వానరోత్తము లేతేర గాంచి సుగ్రీవుండు గడుముద
మున | శతసహస్రవనాటపతులతోవినతుని బటుగతిబూర్వదిగ్భాగము
నకు | హనుమదంగదగవాక్షాదులదక్షిణదిశకు సుషేణాదిధీరకపుల | బ
శ్చిమదిశకును బల్లిదులగుశతబలిముఖవానరావలి సుదీచి | దిక్కునకుసీ
త వెదుకబుత్తైంచి మరియు | వారితో బల్కెనిట్లు ప్లవంగవిభుడు | వరగు
ణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ | ౯౦.

కపులారవినుడిమీ కిప్పుడునేజెప్పిన రీతినిశ్రద్ధతో సీతవెదకి | మ
సలకమీరొక్కమాసంబులోపల దిరిగిరావలయును దెంపుమీర | నా
రీతిరాకెవ్వడాలస్యమొనరించు నోవానిగూర్చింబు గావధింతు | ననిచె
ప్పిపంపు నయ్యవనరమందున భవదంగుళీయంబు పవనసుతుని | చేతికిచ్చి
గనదియు సంప్రీతినాత | డందుకొనినీకు వందన మాచరించె | వరగుణస్తో
మ శ్రీపైడివాడధామ | ౯౧.

కపులాక్షణంబున గదలినానాదిక్కులకునేగి నదులుశైలములు
వనులు | పట్టణంబులు చిన్నపల్లెలు మొదలగు స్థలములువెదకి భూతన
యనెచట | గానకబూర్వదిగ్భాగమేగినవారు వరుసగాబళ్ళిమోత్తరపు
దిశల | కేగినవానరులే తెంచి సీతలేదనిజెప్పిరప్పు డయ్యిననుతునకు | సం
తదక్షిణదిశకేగి నట్టిపవన | జాదులపనిజవెదకుమ నరిగియరిగి | వరగుణ
స్తోమ శ్రీపైడివాడధామ || ౯౨.

పక్షిందుడైన సంపాతిచే నైదేహివృత్తాంతమెల్లను వివరముగ
ను | వినిమోదమున గపివీరు లంభోనిధిరీరంబునకుజేరి వారిరాశి | బా
డగాంచియెవ్వడీ కడలిదాటునటంచు సంశయింపుచునున్న జాంబవంతు |
డనిలకుమారుని గనినీవుదక్కంగ నొరులియ్యుదధిదాట నోపరనిన | సం
తసంబందె నాహనుమంతుడవును | ఇద్దికిష్కింధయనుకొండ మెసగముగి
సె | వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ || ౯౩.

సుందరకాండము.

ఎల్లవానరులు మహేంద్రపర్వతమెక్కి హనుమంతు సగ్గింప నత
డులంక । కేగుటకును నిశ్చయించిశ్రీరామసీపాదంబు లెదనిల్పి బ్రహ్మవి
ష్ణు! శంకరులకు మొక్కి చరణముల్ సమముగానుంచి భుజంబులంకించి
మేను । బెంచిచెంగుమని కుప్పించినభోమార్గమునకున్గమించి క్రన్న నజ
నంగ! హితమొనర్పంగమైనాక మేగుదేర! వక్షమునదాకె నగ్గరివార్ధిబ
డగ! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥

౬౪

సురలదిజూచి యచ్చెరువొంది సురసాఖ్యపన్న గజంబనుబంప బ
వనసుతుడు । సతభసలబునదాని జరరాంతరముజొచ్చి తిరిగిపైకే తెంచి
సురలువొగడ! జనుచుండి సింహిక యనెడుఛాయాగాహించే మ్రింగబ
డిదాని జీరికెడపి! శతయోజనాయతజలరాశి నవలీల దాటినువేలభూధ
రమునందు! నిల్పిలంకాపురము గాంచినీరజాపు! డన్తమించినవెన్న న
త్యద్భుతముగ! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥

౬౫.

లంకాపురముజొచ్చి లంకయనొక్కసి బరిమార్చిసూర్యురూప
ముధరించి । బంగారుమేడల రంగస్థలంబుల సంగీతగృహముల సంగళు
లను । గజశాలలను తురంగమశాలలనుమణి రథశాలలనుకొలరము
లధాన్య । శాలల నాయుధశాలలగారాగృహంబుల కేళీగృహంబులం
దు । వేసరకధారుణీసుత వెదకివెదకి! కనుగొనంజాలకప్పుడా కపివరుం
డు! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥

౬౬.

పరువడిరావణు ణ్డకటింటికిబోయి కలయనారసిపంక్తి కంకుశ
య్య! నొయ్యననిద్రించుచున్న మందోదరిగన్గొని జానకిగాదలంచి! మగు
జనాలోచించి మహిజాత యిట్లన్యపురుషులప్రక్కలో బొసగనిద్ర! బో
వునే యీకాంత రావణుపత్నియా ననినిశ్చయించితా నచటుబాసి! క
డురయంబునజని యశోకవనమందు! జేరియచ్చోటవానర శేఖరుండు! వ
రగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥

౬౭.

వెరవొప్ప శింశుపాన్మ క్షమూలంబున ఘనశోకవహ్నిచే గా
గుదాని! జెక్కిట జేర్చి పొక్కుచునేప్పుచు గతినోర్వితయనించి కందు

దాని! గమలంబుపైమందుగప్పిన చందాన జెప్పటముఖమందు గ్రమ్ము
దాని! జడగట్టికేశముల్ మెడలపై జారంగ వేడినిట్టూర్పులు నెడలుదా
ని! సీతబొడగాంచి వానరసింహుడలరి! శిశుపావృక్షతాఖపై జేరెనపు
డు! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౬౮.

పవనజుండా శిశుపావృక్షతాఖల నొదిగిమనంబున ముడమెల
ర్చి! జానకినపుడు నిదానంబుగాజూచి మనుజేశ్వరుండు జెప్పినవిధంబు! కరములుజరణంబు లురమువక్షంబును కన్తోయినాసిక గర్భయుగళి! ము
ఖముకపోల్చుచు సఖముల! మధ్యంబు తంతముల్ చురుకంబు గుంతల
ములు! సమముగానుండె నికనిస్సంశయముగ! నిదియెజానకియని ని
శ్చయించెమదిని! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౬౯.

దశకరుడప్పుడు దనుజాంగనలుగొల్ప గామాంధుడై సీతకడకు
వచ్చి! సామాదిభహువిధ సాధనంబులచేత బోధింపబోవ నాభూమితన
య! కడుకోపమున మహాకఠినోక్తులాడంగ దనుజేశుడెక్కుడు కినుకబొం
ది! దనుజాంగనల నెల్ల గనుగొనియిట్లను రెన్నెల్లలోనిది నన్నుగవయ! నొప్పకుండినమీ
రెల్ల దప్పకుండ! జంపిభక్షింపుడనిచెప్పి చనియె బురికి! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౭౦.

అంత నారాక్షసకాంతలా కాంతను భజింపనాసమీపమున
నిద్ర! జెందిసక్రిజటదా జెడుకలగనిలేచి రాక్షసాంగనలతో నాక్షణంబు
నెరిగింపవారెల్ల నెక్కుడుభయమంది వైదేహీకడ వశవర్తినులయి! మ్రొ
క్కియుక్కడగి కన్తోడ్చినిద్రింపంగ నవనిజూచి యప్పవనసుతుడు! రా
మ సీతేమ మెరిగించి రమ్యమైన! యుంగరంబౌనవాలుగా నువిడకిచ్చె!
వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౭౧.

భవదంగుళీయ మాభామినీమణి తనయుత్తమాంగంబునందు
నినికొనుచు! బావనితోడదా బడుబన్నములు జెప్పి దుష్కఠంపుచుండనా
తోయహాక్షి! బోధించి మరియునా భూసుతచేనానవాలు గైకొనియాజ్ఞ
పడసెవనము! పెకలించి రాక్షసనికరంబుబరిమార్చ హతశేషులరిగి ద

శాస్త్ర్యనకును । జెప్పగాగండ్ల నిప్పుకలుపుతిల్లు । ఘనబలసచివసుతసప్త
కంబుబనిచె । వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౭౨.

హయమదేభస్యందనారూఢులై మంత్రిసుతసప్తకము దన్ను జు
ట్టుముట్ట । సరగునదోరణ స్తంభనిక్షిప్తమా పరిఘంబుగొనుచు వానర
వరుండు । సేనలతోడద త్రేనాధిపతులను సమయింపనంత రాక్షసవరుల
డు । ప్రఘసవిరూపాక్ష ధానకణాదుల బంప వారలజంపె బవనసుతు
డు । మారుతినిజంప నక్షకుమారునంప । దెంపుతోవాని గపిపతి చంపె
నంత । వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౭౩.

రావణుండంత నుగ్రతమేఘనాదుని బంపవాడే తెంచి పవనసు
తుని । బ్రహ్మాస్త్రమున బట్టువరిచిరావణుమోల నిల్పవాయుసుతుండు,
నిభయముగ । బరుషోక్తులాడంగ బంక్తికంధరు డాగ్రహంబున నప్పుడ
య్యనిలనూను । వాలంబుగాల్పింప వాలాగ్ని చేలంక భస్మంబుగాజేసి ప
టరయమున । జలనిధితరించి నినుగాంచి జనకజాత । క్రమమెరింగించె
సుందర కాండమిదియ । వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౭౪.

యుద్ధకాండము.

అనిలసూనుండిట్లు జనకనందనయున్కి జెప్పిన సంతృప్తచిత్తుడ
వయి । జడనిధినేరీతి గడువవచ్చునటంచు సుగ్రీవునడుగ నాసూర్యసుతు
డు । వానరావలిచేత వార్ధిగట్టించెద ననివిన్నవించి చయ్యననతండు । నం
గదముఖ్య స్థవంగవీరులతోడ నిసులక్ష్మణునివెంట గొనిరయమున । వా
ధిచెంతకునే తెంచి వానగాలి గిరులుగొని తేర బనిచెనుగ్రీవుడవుడు । వ
రగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౭౫.

గజగవయగవాక్ష గంధమాదనమైంద జాంబవత్సనస ప్రజంఘ
నీల । శతబిద్ధివిద కేసరితార దధిముఖశరభ సుషేణాది తరుచరాధి ।
నాయకుల్ ఘనమైన నగములుగొనివచ్చి చేతికందిచ్చిన జిత్రముగను ।
నలుడందుకొనివాధిణ నడుమనువైవంగ దెప్పునసీటిపై దేలెగిరులు । సం
ఘలందున వృక్షపాషాణ సమితి । బొందుపరచుచు సురసేనదండగట్టె ।
వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౭౬.

వానరులీరితి వాధిగట్టుచునున్న వార్తదా వేగులవారివలన
 వినిదశగ్రీవుండు విన్నయచిత్తుడై తనమంత్రివరులు బంధవులుగొల్వ
 బేరాలగంబుండి పెక్కువిధంబుల నాలోచనము సేయు నవసరమున | స
 రగుననవ్విభీషణుడగ్రజుని కొల్వొ కూటంబునకుబోయి సూటిమీర | న
 న్నపాదంబులకు మొక్కి యహాపీత | మందుగూర్చుండి పల్కెదాన
 న్నతోడ | వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ || ౭౭.

అన్న నేనొకమాట విన్నవంబొనరింప గావచ్చినాడ నాగ్రహము
 విడచి వినుషుసీతను నీవు గొనివచ్చినది మొదల్ బహుమర్పిచ్చిత్త
 ముల్ పట్టణమున | బొడసూపె ననలంబు నొడిగట్టుకొన్నట్లు తెచ్చితి
 వారాము దేవినీవు సీత సాక్షాత్లోకమాతగావుననిప్పు డామెనుమరల
 శ్రీరామునకును | వేగమర్పింపు మల్లు కావలెవకున్న | దనుజకులనాశనం
 బగు ననుచుబల్కి | వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ || ౭౮.

ఆమాటలకు నద్దశాస్యుండు కోపించి తమ్మునియరము పాదము
 నదన్ని | సభపెడలింపంగ సరభసంబున విభీషణుడు మంత్రులతోడ జడ
 ధిగడచి | నినుగాంచి వందనమొనరించి రావణుసేతలెరింగింప బ్రీతినత
 ని | కభయంబొసంగి చయ్యనవాధిదాటి వానర సేనతోలంక నాల్గుదిశ
 ల | జుట్టిముట్టంగ నప్పు డా సురవిమతుడు | రాక్షసావలినంపెను రణమొ
 నర్ప | వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ || ౭౯.

వచ్చినరాక్షసావలితోడ వానరుల్ ఘోరయుద్ధము జేసి వారి నె
 ల్ల | వాలంబులనుజుట్టి వడినేలపైగొట్టి కడతేర్పగా పంక్తి కంటనటెను !
 హతశేషులెరిగింప నాశ్చర్యచిత్తుడై యాక్షణంబున నె ధూమ్రాక్షశోణి |
 తాక్షయూపాక్ష మహాకాయకుంభ ప్రహస్తనికుంభ దేవాంతకాది |
 రాక్షసావలినంప వారాక్షణంబ | హయగజస్యందనాబూధులగుచు ని
 రి | వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ || ౮౦.

ఆరాక్షసాసేక మత్యంతగంభీర సింహనాదంబులు చేసికొనుచు |
 పౌసముద్గరఖడ్గ భాసురాంకుశవర్చస్సురికాపరశుచక్ర శూలముఖ్య |

వివిధాయుధములతో వెరువకకపినేన నుక్కడంపుచునున్న నురుజలా
ధ్యు! లగు వాయుసుతముఖ్యు లగణితగిరి వృక్షసాణులై యెదిరించి ప్రా
భవమున! రథతురంగమదేభ సారథిపదాతి । చయమునుగ్గాడి రపుడో
క్క ఊణములోన! వరగుణస్తోమ శ్రీషైడివాడధామ॥ ౮౧.

అంగదుచేత మహాకాయుడీల్లె బ్రహ్మని సీలుండు హతమొన
రై! దక్కినరాక్షసుల్ తరుచుచేందులచేత రణమందు గూలంగరావ
ణుండు! గినుకచే నిండ్రజత్తునుబంప నాతండు షతురంగబలముతో నతు
లశస్త్ర! సాధనుడైవచ్చి సరభసంబున నాగపాశాస్త్రమేసి న బన్నగాలి
నిన్నులక్ష్యణు దరుచరాసకమునను! మించి ధృతిదూలనపుడు బంధించె
గాడె! వరగుణస్తోమ శ్రీషైడివాడధామ॥ ౮౨.

ఏషుమీరగ నారదోభదేవమున నీ వంగరుడాస్త్రంబువలన నా
గ! పాశబంధవిముక్తి ఎడయనంతలు నిండ్రజత్తు లంకకుబోవ నస్తైరం
గు! రాక్షసాధీశునిరాణి మందోడరి విని వత్తిడకేగి వినయమొప్ప! నీ
తులుచెప్పిన సిగ్గ ట్యమొసరించి యాధ్యమొసప్ప నన్నహడగుచు! వచ్చి
నినుదాకి పోరాడి చిచ్చుబోలు! నీశరాన్నికి నమిపంబు నీలువలక! వర
గుణస్తోమ శ్రీషైడివాడధామ॥ ౮౩

దివిజారిభీతుడై తిరిగిలంకకుబోయి కంభకర్ణుని మేలుకొలిపినా
ని! యుద్ధంబుసరుబంప నుద్ధతితోవాడు ధౌరభయంకరా కాయడగు
చు! బ్లివగచీరులనెల్ల భట్టింపు చుండుంగ సేవాపసిర్లుక్త నిశితశరము!
వానికంఠముదుగించి వైవంశవతికాయు డనువామవచ్చి నీ యనుజుచే
త! సమరమునగూలె సురలెల్ల సంతసింప! నిండ్రజత్తును మరలచా నేగు
డెంచె! వరగుణస్తోమ శ్రీషైడివాడధామ॥ ౮౪.

మేఘమధ్యమున నమ్రేఘనాదుడునిచ్చి యలబాణవితతి పుం
ఖానుపుంఖ! ముగ నేచుగా నప్పడగచుల్ భయమంది నీ వెన్నజొచ్చి
ననిరుపమాన! మారుతాస్త్రమున భారాభరవృత్తల మాయగావింప డై
తేయుడపుడు! భూమికిడిగివచ్చి భూరియుద్ధమొనర్ప సామిత్రి యప్పు

డు సమరమందు నాదురాత్మచిజ్ఞంపె బ్రహ్మస్త్రిమునను | వరగుణస్తోమ
శ్రీపైడివాడధామ॥ ౮౧.

హతశేషులగువైత్యు లతివేగజని రాక్షసేంద్రునితోడ నయ్యిం
ద్రుజ్ఞు! పాశురిగించిన ఒహుదుగ్ధతాత్మజై కొంతప్రాప్తు సకు నత్యం
తదైర్వ్య! మవలంబనముచేసి బవరంబులోనేడు రామునిజంపక రానటం
చు | హయమదేభస్యంజనానికచతురంగ బలసమేతంబుగా బయలుదే
రి | సురలుబెగడంగ నాహవత్తోణిచేరె | బ్రళయకాలుని రీతి నప్పంక్తి
ముఖుడు | వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ - ౮౧.

అట్లేగుచెంచి చయ్యన విధివలుగాంచి కటిలాశ్చ శత్రుని గూ
డినిపుమనుజాధమునకు నామర్చబెరింగించి సక్తంచరాస్వయ నాశినం
బు! నేయుచుంటివిగాన శీఘ్రంబుననుమ్మున్న గడతేర్పవలయు దక్క
కనిపల్కి | కన్నులయం దిగ్నికణము లుప్పలిలెగ నారినిమోయిం
చి ప్లేకుకినుక | శక్తియును బాణమొక్కటి చాపముగ | దొడగిదేవత
లడలంగ విడచెనపుడు వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౮౨.

పటుగతి శతకోటి బడబాగుల్లాక్కట నొగిగూడివచ్చినవగిది
దిశలు క్రమ్ముకొనుచురాగ గాంచిలక్షణ డంత శరత్కాయగు విధివలు
మనుచుట | ధర్మంబులచు నాతనివెన్నదొచ్చి తానావచ్చుశక్తికి నడ్డ
ముగను | నిర్వంగనాశక్తి బల్విడి సోమిచి వతుంబుగానిన నాక్షణంబి
కపులహాహరవంబులు గడలుకొనగ | సురలుబెగడొంద మూర్ఖిల్లి ధర
ణివా)రె | వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౮౩.

ఈగతిమూర్ఖబోయిన లక్షణునికడ రవిసుతాదులనుంచి రా
మనీపు పటురోషమున విల్లుబట్టి బెట్టినముతా శరవరంపరల సత్యురు
తరముగ | సంధించిరావణు సర్వాంగముల గాడనేసి చాపముద్రించి
గాసిజేసి | రథమునుగూడి సారథినిదొల్లగనేసి హఠుముల బడనేయ న
సురవరుడు | నిలువజాలక మూపున నెరులువేలి | రయముగాబారి లం
కాపురంబుసాచ్చె | వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౮౪.

అనురుడీగతిభార నప్పుడువిల్లెళ్లు డించి నీ వనుజునిగాంచి మిగు
ల విలపించుచుండ వేవేగ సుషేణుండు బరతెంది సౌమిత్రి పదకరము
లు పరిశోధనముజేసి ప్రాణమున్నదటంచు నినుదేర్చి శీఘ్రమయ్యని
లసుతుని ద్రోణాద్రికంపిన దోవలోపల గాలనేమి మాయలొనర్ప
గామహోగ్ర! కోపముదయించి కరువలి కొడుకువాని గెడసి ద్రోణా
ద్రిదెచ్చెను గడియలోన వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౯౦.

అనిలజుడీళ్లు ద్రోణాద్రిదెచ్చిన సంతసించి సుషేణుండు శీఘ్ర
ముగళ్లు దత్పర్వతంబందు దసరిన సందేహరణియు సౌవర్యకరణి మరి
యు! సంధానకరణి విశల్యకరణియు ముఖ్యదివ్యాపధంబులు దీసివేగ!
సౌమిత్రికివ్వ నాశ్చర్యమొప్పుగ నిద్రజెంది లేచిన గతి మందహాస! ముఖ
ముతోలేచి నీకంత మొక్కినతని బిగియుకొగిటజేచ్చితి ప్రియమెల్ల! వర
గుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౯౧.

కపివరులపుడు లంకాపురంబదురంగ సింహ నాదంబులునేయు
చుండ! వినిరావణుడు మహావిధ్రాంతచిత్తుడై చారులచే సమస్తంబునెరి
గి శ్రీరాముగెల్తునేరీతిగానని మానసంబున దలపోసి సరభసమున గు
లగురుండైన శుక్రునియాజ్ఞ బాతాళహోమం బొనర్చుచున్నతరిని
తద్విధంబెల్ల నప్పుడా దైత్యవరుని తమ్ముడెరిగించె భవదీయ సమ్ముఖము
న! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౯౨.

ప్లాశకుండగు దైత్యపతి నేయుపాతాళహోమభంగ మొనర్పగా
మహోగ్ర! మూర్తులొవాయుజముఖ్యుల సంపింప నేపుగావారు లంకా
పురంబు! జొచ్చి రావణునందు శోధించికానక సరమచేనెరిగి మత్సరము
తోడ! బిరబిరజని నికుంభిల కేగియందున్న కావలిదైతేయగణము జంపి
పంక్తికంఠుని గని వాని బహువిధముల గాసిజేసిన నించుక గదలడయ్యె!
వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౯౩.

అపుడంగదుడువేగ నంతఃపురముజొచ్చి రావణుపట్టంపు రాణి
యొన! మందోదరినిగాంచి మహితసాహసమున గేశపాశంబును గేలబ

ట్టి పులిగోవునీడ్చిన పోల్కెనీడ్చుకపోయి రావణమ్రోల నారమణిని
ల్ప నతిదుష్కలతాత్మయై పతినిదానగణితగతుల నిందింప రాక్షసవిభుం
డు కినుకవాడమంగ ఖడ్గమంకించి వాలి । సుతునిహస్తంబునందునుద్ధతి
నిగొట్టె వరగుణస్తోమ శ్రీపైడిపాడధామ॥

౯౪.

కవుల్లిట్లు హోమభంగముజేసి యార్చుచునేతెంచి నీతోడ నా
తెరంగు విన్నవించిరి దైత్యవీరుండు తోకదొక్కిన పామువలె గడు
కినుకవాడమి యుద్ధసన్నద్ధుడై సిద్ధచారణయక్షసురముఖ్యులడల బ్ర
స్ఫురితహార్యోకేయూర రక్షింగు లీయక మణికిరీటాదులు గాల్చుచు
త్యాగిగొలువ శంఖభేరిమృదంగ ప్రళస్తతూర్య నాదములెగంగవచ్చె
రణంబొనర్చ వరగుణస్తోమ శ్రీపైడిపాడధామ॥

౯౫.

రోషబుతో ఖడ్గరోముండు వృశ్చిరోముండు మరీసర్పరోము
డగ్ని వర్ణదీనల్వరు వారణసైంధవ స్యందనబుల్లతోడ సమరమునకు
ఘోరివిజృంభింప వాయుతనూజుండు ఖడ్గరోమునిబుచ్చె గాలుపురికి
వాలితనూజుండు గూలనేసెను సర్పరోముని వృశ్చికరోమునీలు డాహ
వంబునగూల్చె నయ్యగ్నివర్ణ పాణములు నీవుగొంటివి ప్రాభవము
న వరగుణస్తోమ శ్రీపైడిపాడధామ॥

౯౬.

అంతనారావణుం డంతకాకారుడై దశహస్తములవిండ్లు దాల్చి
యన్య దశహస్తములబాణతతి బూనిసంధించె నినుమార్కొనంగనీవ
నుపమాన సాయకంబులువింట సగ్గించిక్కొండపై వర్షంబుగూర్చి వడు
వుదోప భూరిశరంబులు పుంఖానుపుంఖగ్రబుగా బ్రయోగింపుచు గుఱ
లువొగడ రావణుని దేహమెల్లను రక్తధార లుబ్బనేసితివహహ నీ వ
బ్బరముగ వరగుణస్తోమ శ్రీపైడిపాడధామ॥

౯౭.

నీవుభూతలమందు నెల్చిపోరుట రావణుండు రథంబుపై నుండు
టయను కాంచి దేవేంద్రుండు గ్రక్కునమాతలిచే దివ్యరథమును జి
త్రకార్చు కంబు నభేద్యహాకవచంబు నక్షయతూణిరమును భక్తితోడ
నంప నాదివ్యరథమున కంజలియొసరించి నీవారథము నెక్కి చేవమీర ।

గవచముధరించి తత్కాగ్నకంబుబూని యుండగని రావణునికంతగం
డెలవిసె వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౯౮.

ఈరీతిరథమెక్కి యారావణునితలల్ పదియును జేతులు పది
యు బదియు భువిబడనేయ నద్భుత మొప్ప వెంటనేమొలచె నాచేతు
లు దలలుమగుడ । బోడిమితోడ నిట్లేడహోరాత్రముల్ తలలు జేతు
లుమ్రొప దక్షిణంబు పుట్టించుడుటకు నద్భుతమానసుండవై కడకవిభీ
షణు ననుగనాత । డనియె దగ్ధచమందున నమృతేఘటము । గలదదిహ
రిహసేయు మీక్షణమునందె । వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౯౯.

అవిభీషణుపల్కు లాలించికడువేగ మనలాస్త్రమేసి యయ్యను
రగర్భ మందున్న యమృత మొయ్యన హరింపగజేసి తరువాత మృ
నూట లిటువదెను పర్వాగ్రుఘులుతలల్ పడనేయగాంత నొక్క శి
రంబుతో నక్కజమ్మ । నిల్చియుండగజూచి నీవంతబ్రహ్మాస్త్రమేయ
గానపుడు దైతేయవీభుడు కొండరీతిగ రథముపై గూలి సమసె సెమ్మ
గావాని తేజంబు నిన్ను జేరె । వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౧౦౦.

భువిమీదగురిసిరి పుష్పవృష్టిసురాళి పాడిరి గంధర్వపతులు వే
డ్క । నాడిరిమేనకా ద్యప్పరాంగనలెల్ల సతీశీత మలయమారుతము వీ
చె । నంతవిభీషణుం డన్నకైకోకింప నాతనిబ్రీతి నోదార్చి సీత । నచటికి
రప్పించి యగ్నిలోకారబంచి పూతాత్మయగు మహీపుత్రినపుడు । ప్రీతి
కైకొన్నిడొక్క నమ్మాతలికిన్ । బహుమతు లొసంగి దివికంత బంపినాపు
వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౧౦౧.

అలవిభీషణుడు నీయాజ్ఞకైకొనిపోయి తనయన్న కపరకృత్య
ములొనర్చి శుచియైనిశాచర ప్రచయంబుతోడ నీకడకరుడెంచిన గరు
ణతోడ । లక్ష్మణునంపించి లంకాపురంబున కా విభీషణుని పట్టాభిషిక్తు
జేయించి యాతడిచ్చిన పుష్పకంబుపై జానకీలక్ష్మణ సహితముగను వెలి
గి సరాక్షసులుగవుల్ గొలువ గగన । మార్గమున దాటితివిసీవు దుర్గ
మాధి । వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౧౦౨.

కిష్కింధగన్గొని కిశాంగనాని రావింపుమనగ నా రవినుత
దు తారారుమాముఖ్య నారీనానా దోడ్డేర వారు సంతో
మొప్ప । సీతకుమృక్కి సంప్రీతి దివ్యాభరణవస్త్రతతి సమర్పణ
మొనర్ప గైకొనివారల గౌరవంబున బుచ్చి తరువాతనలభరద్వాజమా
ని యాశ్రమముజేరి యచ్చట విశ్రమించి యమ్మనీందుగొనన్పు విం
దారగించి వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామరీ ౧౦౩.

ముందునందిగామమునకు వాయుతనూజ బంపించి నీరాక భ
రతునకును గొలుప బర్వంబున జలధిబొంగినభంగి బొంగుచు సాకేతము
రమునకును వార్తనుబంపించి వలనొప్పదాను నీకెదురుగావచ్చినపడే
ములకును సాష్టాంగమొనరించి పౌమిత్రి నాలింగనముజేసి భక్తి జాన
కింబుక్కి భానుజవిభీషణాదుల బ్రస్తుతించి ప్రీతి మిము దోడితెచ్చె
సాకేతపురికి వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామరీ ౧౦౪.

పురవాసులెల్ల గుంపులుగట్టుకొని మహామదిత చిత్తంబుల నె
దురుకొనగ మరియునుమంత్రాద్య మాత్యవగ్గమువచ్చి నయమారనీ
దర్శనంబొనర్ప దల్లులు మువ్వురు నుల్లాసమొప్పంగ నాందోళికాయా
డలగుచురాగ బట్టణ్ణులుగప్రంపుటారతులెత్త వసుమతీసురులు దీవ
నలాసంగ సానుభావంక నృత్యమూర్ సల్పుచుండ శుభముహూర్త
మునను గోటజొచ్చితోర వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ ౧౦౫.

సీతాసమేతుడవై తల్లులకు మృక్కి బంధువగ్గమునెల్ల బలుకరిం
చి సంతసంబున నున్న సమయమందు వసిష్ఠమునివరుండేతేర మోగమ
లగ నెదురుగానేగి తత్పదకంజయుగంకి భక్తితో బ్రణమిల్లి పాద్యముఖ్య
విధులచేబూజింప వేడ్కనరుంధళీకాంతుడు దీవించి సంతసమున । మం
త్రులకుజెప్పి వేగ సమస్తపుణ్య నదనదీవారి దెప్పించె ముదమెలర్పవర
గుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ ౧౦౬.

నవరత్న సింహాసనమునందునిన్నుంచి వామభాగమునందు వసు
మతీజ నుంచిచామరముల నుభయపార్శ్వములందు భరతశత్రుఘ్ను

పట్టాభిరామ శతకము.

ఋషివీప ! సౌమిత్రి మాక్తికచ్చత్రంః
 సులూత్త ! నొకవంక భాగవతోత్తము బట్టంగ బవనతనూజుండు పద
 లొగినుతింప నవ్వసిష్ఠుడు నిన్ను బట్టాభిరీగీర్తింప నొకదిక్కు మాగభు
 చెప్పినాడ ! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడ షిక్తు! జేసె నిదియుద్ధకాండము
 సింధామ॥ ౧౦౭.

పదధూళిచేరాయి పడతిక్క
 టయును భాగవరామున్న్యోజించుట భవుకార్దుకముభంగ పరుచు
 టయును । బలశాల్మిరిభవించుట ఖరదూమణత్రిశిరుల దునుము
 బనులుగొనుట యగువారి నిల ద్రోళ్ల నేయుట వనచరావలిచేత
 ఘనమైనవారాశి గర్వంబునచుట నీటిపైగొండలు ని
 ల్పుటయును దేవకంటకులైనట్టి రావణాదు! లనువధించుట దరమె యీ
 శునకునైన! వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౧౦౮.

దివిజలు స్వేచ్ఛగా దిరుగంగజాలిరి నిష్ఠలు మునితతి నెరుపనా
 గా రవి నిర్భయంబుగాంధ్రీపదాడంగ దేవీనమితబయల్ దేరగ
 లై । బలవైరి నగరువారికిలిదర్పగాగలై గిన్నరీ గానంబు వన్నెమీరైవ
 నరాశిమిక్కిలి ధ్వనిసేయగాజొచ్చె భూతజాలంబు నిర్భీతిమనలె! నఖిల
 లోకవిద్రావణుడగు దశాస్యు! గదనమున నీవుగూల్చిన కారణమున!
 వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౧౦౯.

జయజయ రవివంశజలధిరాకాచంద్ర జయజయ రిపునాగచయ
 మృగేంద్ర । జయజయ దశరథక్షాన్తాధవరపుత్ర జయజయ ధారుణీజాక
 శీత్ర! జయజయ దైతేయశలభపావకకీల జయజయానవరత సత్యశీల । జ
 యజయ దీనవత్సలమానవాశీశ జయజయ రావణస్త్వయవినాశ । జయజ
 యకృపాలవాల దుష్టనవిఫాల । జయజయ శ్రీతరక్ష విశాలవక్ష । వర
 గుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥ ౧౧౦.

అంగజరిపుధనుర్ధంగ సత్కరుణాంతరంగ రాఘవనీకు మంగ
 శంబు! రాజీవభవ దేవరాజాదివిబుధసమాజసన్నత నీకు మంగళంబు!
 మిహిరవంశాంభోధితుహినకరా మహామహితవిక్రమ నీకు మంగళంబు!
 మదదైత్యగర్వనీరదమహాహతూల మదనసుందర నీకు మంగళంబు! మ

పట్టాభిరా

నుకులవిభూషణా నీకుమంగళంబు
రగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ॥

ఇదివిద్య మిదిభవ్య మిది...
ణ్య మిదిశరణ్య మని నేరచించితి నోచంద్ర
గతిలోన । బ్లవనామవత్సర పౌషకృష్ణాష్టమి సరికిని.
య్యో ఓతిలోన గేదార సెట్టి కృష్ణమ సెట్టి యాభిధేయుని సహ
వలన నెలమి ముద్దాంకితంబయ్యె నిది సమర్పణంబు నీకిలనొనరించి
నాడ భక్తి వరగుణస్తోమ శ్రీపైడివాడధామ । రాజసుతామ పట్టాభి
రామనామ॥

సీతాపతి శుభచరితము । చాతుతి బట్టాభిరామ శతకముగ భు
విన్ శ్రీతోతేటి కులజుడగు । సీతారామ యుడు రచించెన్ భక్తిన్॥

పట్టాభిరామశతకము సంపూర్ణము.

